

βόλτα

Δευτέρα, 9 Απριλίου 2012

8:18 πμ

Η βόλτα έχει αρκετές σημασίες στη ναυτική ορολογία (βλ. Παρακάτω) Όμως καμιά δεν φαίνεται να μας διευκρινίζει ποια είναι η «κάτω βόλτα»

Διαδρομή Ιστιοφόρου που πλαγιοδρομεί, για να προσεγγίσει κάποιο υπήνεμο σημείο: (Πρβ. Παλαμάς Τρισεύγενη) ανίσως δεν τον έχουμε πρίμο τον καιρό, θα πάμε με τις βόλτες.

Ανάπρωρος αλλαγή της πορείας πλοίου, άλλως γύρισμα «**Όρτσα λα μπάντα**»: φρ. αρμενίζω με βόλτες (βολτατζάρω : παίρνω τη βόλτα, στρέφω) (βλ. λοξοδρομώ)

Δίερσις επιδέσμου ή αμματίσεως, περασιά

Διερσις είδ. νεώτ. ναυτ. κάθε στροφή σχοινιού γύρω από κάποιο αντικείμενο για κατασκευή επιδέσμου, ή διεμβολή για κατασκευή ματίσματος. (άμματισις).

Στροφή αλυσίδας στη στείρα ή αλλού για την πληρέστερη ασφάλεια αγκυροβολημένου πλοίου: φρ.

«πάρε τρεις βόλτες στην πίντα»

Αλιευτικό εργαλείο, καθετή

Το ιταλικό volta είπαμε πως σημαίνει και φορά: φρ. Uno alla volta = ένας-ένας [τη φορά]. Υποθέτω ότι η φράση πάρθηκε από την εικόνα της περιστροφής του μαγγανοπήγαδου ή του ναυτικού εργάτη, σε συσχετισμό με το ρ. παίρνω. Η Άγκυρα ή ο κουβάς, και μεταφορικά ή αρρώστια ή η κατάσταση, μπορεί να παίρνει την πάνω ή την κάτω βόλτα (φορά)[1]. Εάν δεχθούμε ότι έγινε χρήση αυτής της σημασίας η φράση διαβάζεται: πήραμε [κατεύθυνση] με φορά προς τα κάτω. Το κάτω, ο βυθός και ο πάτος του πηγαδιού είναι μέρη στα όποια κανείς δεν θέλει να πάει.

Το βόλτα=φορά το συναντάμε και στις βίδες (με αριστερές βόλτες και δεξιές βόλτες) και τον κανόνα του δεξιόστροφου κοχλιού της φυσικής, όπου φορά και στροφή συνδέονται.

[1] Πρβ. Ερωτόκριτο:

«του κύκλου τα γυρίσματα π' ανεβοκατεβαίνου
και του τροχού π' ώρες ψηλά κι ώρες στα βάθη πηαίνου
με του καιρού τ' αλλάματα ...»

Ετυμολογία

volvo, volvi, vólūtum, ěre (cf. έλώω), tr., qqf int.

I rouler, ¶ 1 faire rouler : amnis volvit saxa LUCR. 1, 288, le fleuve roule des pierres, cf. VIRG. En. 11, 529; HOR. O. 3, 29, 38; PLIN. 9, 5; (ventus) crassa volvit caligine fumum LUCR. 6, 691, (le vent) roule la fumée en nuées épaisses || oculos huc illuc VIRG. En. 4, 363, rouler ses yeux çà et là ¶ 2 former en roulant : vortices HOR. O. 2, 9, 22, rouler des eaux tourbillonnantes; pilas PLIN. 30, 99, former des pelotes; orbem LIV. 22, 29, 5, former un cercle ¶ 3 faire rouler à terre des ennemis: VIRG. En. 12, 329 ¶ 4 faire rouler un manuscrit autour de son bâton = le dérouler. le lire:

mis : VIRG. *En.* 12, 329 ¶ 4 faire rouler un manuscrit autour de son bâton = le dérouler, le lire : *volvendi sunt libri...* CIC. *Br.* 298, il faut lire les ouvrages ¶ 5 projeter en tourbillons, exhiler : *collectum volvit sub naribus ignem* VIRG. *G.* 3, 85, il lance sous ses naseaux le feu amassé dans sa

poitrine [= le souffle embrasé] ¶ 6 faire aller et venir : *vitalis aëris auras volvere in ore* LUCR. 6, 1225, faire aller et venir dans la bouche les souffles vivifiants de l'air ¶ 7 [pass. à sens réfl.] a) se rouler, se vautrer : LUCR. 6, 978 [en parl. du porc] ; b) [en parl. d'un serpent] se rouler, se glisser en ondulant : VIRG. *En.* 7, 349 ; c) rouler : *cylindrus volvitur et versatur turbo* CIC. *Fat.* 42, le cylindre roule et le sabot tourne ; d) [en parl. d'un h. frappé à mort] : *arvis, humi volvi* VIRG. *En.* 10, 590 ; 11, 640, rouler à terre ; *leto* VIRG. *En.* 9, 433, rouler sans vie ; e) *lacrimæ volvuntur inanes* VIRG. *En.* 4, 449, de ses yeux roulent des larmes vaines ¶ 8 *volvens* int. : *volentia plaustra* VIRG. *G.* 1, 163, les chariots roulant.

Screen clipping taken: 3/4/2013 5:58 πμ

ΒΟΛΤΑ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ο περίπατος δεν έχει, από τη φύση του, τελικό προορισμό.

Η μετακίνηση, η περιήγηση ως αυτοσκοπός. Έτσι σε άδηλα σημεία της διαδρομής επιλεγεί κάποιος να επιστρέψει. Στροφή, βόλτα 180°

Συνήθως η βόλτα είναι κοινωνική εκδήλωση σε μικρές κοινωνίες. Ως τόπος επιλέγεται ο πλέον κεντρικός δρόμος, η πλατεία, το μεϊντάνι. Ο κόσμος φορεί τα καλύτερα του ρούχα και το πιο ευφρόσυνο ύφος. (πβ. μειττανογέλεκο, το κάλο γιλέκο, αυτό που φοράμε στο μεϊντάνι, στη βόλτα). Και βολτάρει στη βόλτα (βόλτα κατά συνεκδοχών και ο τόπος όπου γίνεται ο περίπατος) . Οι γονείς πλασάρουν το εμπόρευμα τους;(τις κόρες τους). Οι μεσάζοντες (οι προξενήτρες) προτρέπουν τους υποψηφίους γαμπρούς να θαυμάσουν τα κάλη τους και προσθέτουν «κι αν δε σ'αρεσει, τη βόλτα σου» δηλ. συνέχισε τον περίπατό σου .

Τραγούδια

<http://youtu.be/VHzAn9CyD5I>

Πήραμε την κάτω βόλτα - 1968

Στίχοι:Ε. Μαραβάς, Μουσική: Απόστολος Καλδάρας

Πήραμε την κάτω **βόλτα**
όμορφή μου Παναγιώτα,
Γιώτα μου γλυκιά.

Όσα υπήρχανε στην μπάντα
μας τα πήρανε,
μας τα φάγαν τα μπουζούκια
και μπατίραμε.

Μ' άδεια τσέπη κι άδεια τσάντα
μείναμ' εντελώς,
Παναγιώτα μου νταγιάντα[1]
κι έχει ο Θεός.

Κι αν μας πήρε η κάτω **βόλτα**
μη φοβάσαι Παναγιώτα,
Γιώτα μου γλυκιά.

Πάλι οι δυο μας τη ζωή μας
θα τη φτιάξουμε,
θα τη βρούμε την καλή μας
και θ' αράξουμε.

Θα γεμίζει πάλι η τσάντα
τότε συνεχώς,
Παναγιώτα μου νταγιάντα
κι έχει ο Θεός.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

[1]

Νταγιαντώ

Αντέχω, ανέχομαι, **βαστώ**, υποφέρω κάτι από το τουρκικό dayanmak.

Πβλ το ρεμπετικό του 1910 «ΣΤΗΣ ΣΥΡΑΣ ΤΟΝ ΑΝΗΦΟΡΟ»

Δεν νταγιαντώ δυο πράγματα ,

Φτώχεια και γεροντάματα.^{1092.117}